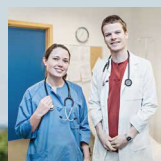

KOMMUNE PLANENS SAMFUNNS DEL

2021 - 2033

Åpenhet
Respekt

Livskvalitet
For framtida

Innhold

Forord.....	3
Verdigrunnlag – Steigen kommune.....	4
Overordna føringer.....	5
Nasjonale forventninger og føringer.....	5
FNs bærekraftmål.....	5
Folkehelseutfordringer.....	6
Perspektivanalyse.....	7
Satsingsområder.....	9
4. Attraktivitet – det gode liv i Steigen.....	10
Innovasjon og næringsutvikling.....	14
Helse og omsorg.....	18
Oppvekst.....	21
Natur og klima.....	23
Kommunen som organisasjon.....	25
Kompetanse.....	25
Attraktiv arbeidsplass.....	25
Digitalisering.....	25
Oppfølging av planen.....	26
Vedlegg og henvisninger.....	27

Forord

Gratulerer med et av Steigens viktigste dokumenter. Planen som skal ta Steigensamfunnet videre og videreutvikle vår gode kommune. Hjertelig takk til alle som har bidratt, enten det er på kafedialoger, som ansatt i kommunen, i høringsinnspill eller i alle våre politiske partier.

Denne planen er den første planen i Steigen som er bygget på FNs bærekraftsmål. For også Steigen har et ansvar for å være med å bekjempe de globale utfordringene vi står ovenfor, både for å ta vare på naturen vår over og under vann, men også for å sikre mindre ulikhet, samt god helse og utdanning. Målene er ambisiøse, og vi har mye å strekke oss etter for å sikre et bærekraftig samfunn slik at vi kan etterlate kommunen og kloden vår i en bedre tilstand til den neste generasjonen.

Samfunnsplanen ble utarbeidet og vedtatt da verden fremdeles var i en pandemi. En pandemi som har endret oss. Men enda vet vi ikke hvor mye eller på hvilken måte. Forhåpentligvis vil enda flere forstå hvor god hverdagen i Steigen er, tett på naturen og langt unna støy og mas, og med masse samhold. I tillegg har den digitale revolusjonen som Norge har opplevd, bidratt til at enda flere kan velge det gode liv i kommuner som Steigen.

Hver dag som ordfører opplever jeg at Steigen har et enormt potensial. Vi skal fortsette å heie på hverandre, skape nye arbeidsplasser, nye kulturtilbud og nye møteplasser. For å kunne få dette til, må vi ha trygge, gode tjenester som fundament. Vi skal både gi våre barn en fantastisk oppvekst, og sørge for at ingen faller utenfor. Og vi skal sikre at alle våre eldre blir verdsatt og møtes med omsorg og verdighet. Og mye, mye mer som kommunen gir av tjenester til Steigværingene som trenger det!

Denne overordnede planen skal vi selvsagt bruke aktivt. Med bakgrunn i planen skal vi sette i gang de riktige tiltakene og gjøre prioriteringer gjennom den årlige handlingsplanen og budsjettet. På denne måten sikrer vi at vi gjennomfører, samt justerer og oppdaterer oss i en verden som endrer seg raskt. Kommunen må være i konstant utvikling for å sikre at vi er i forkant av de utfordringene som møter oss. Har du innspill til hvordan vi kan få realisert målene i planen, skal jeg som ordfører alltid lytte til hva du har å si.

På vegne av hele kommunestyret gleder jeg meg til å sikre at målene i planen blir nådd og de nødvendige handlingene gjennomført. Med også her håper jeg på et utstrakt samarbeid med alle som vil være med på å utvikle Steigensamfunnet. Blir du med oss på veien?

Aase Refsnes

Ordfører

Steigen kommune

Verdigrunnlag – Steigen kommune

Åpenhet

Steigen kommune er åpen, ærlig og tydelig. Slik bygger vi troverdighet og skaper gjensidig tillit, som en demokratisk organisasjon.

Respekt

Steigen kommune viser respekt for innbyggere og næringsliv, medarbeidere og besøkende, og vår natur. Vi legger vekt på medvirkning, likebehandling, forutsigbarhet og bærekraft.

Livskvalitet

Steigen kommune legger til rette for at alle innbyggere kan leve gode liv i Steigen. Med en fantastisk natur som grunnlag for alt vi foretar oss skal vi bidra til sunnhet og mestring, og at alle innbyggere kan trives og oppleve fellesskap i samspill med en bærekraftig utnyttelse av naturen.

For framtida

Steigen kommune har et langsiktig fokus på økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft, til beste for den enkelte, samfunnet, naturen og fremtidige generasjoner. Vi vil arbeide sammen med næringslivet for bærekraftig innovasjon og utvikling, og kommunen skal være framoverlent og tørre å satse på investeringer i moderne bærekraftig teknologi.

Overordna føringer

Nasjonale forventninger og føringer

Hvert fjerde år utarbeider regjeringen nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunens planarbeid.

I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 legger regjeringen vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annen en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen viser også til at de regionale og lokale myndigheter har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging som verktøy er et av våre viktigste verktøy.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Med bare 10 år igjen til målene skal være nådd, må alle land i verden og alle menneskene i hvert enkelt land arbeide sammen. Målene inndeles i tre dimensjoner:

Økonomisk bærekraft

Sosial bærekraft

Miljømessig bærekraft

Steigen har utfordringer knyttet til alle de tre dimensjonene. Klimaendringene er alvorlige, det forventes lavere økonomisk vekst og dermed strammere kommuneøkonomi, andelen yrkesaktive faller, og ulikhetene i samfunnet øker. Når kommunen tar beslutninger, må de derfor vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Steigen kommune prioriterer arbeidet med følgende bærekraftsmål:

Til hvert mål i kapittel 4 er det vist til hvilke av FN's bærekraftsmål som det enkelte mål berører.

Folkehelseutfordringer

Folkehelse: Befolkningens helsetilstand og fordelinga av helse i befolkninga. Kilde: Folkehelsekartleggingen.

Helsetilstanden i Steigen er generelt god. Men sykdom og helseplager er skjevt fordelt i befolkninga, og skjevheten er faktisk økende. Derfor er det viktig å arbeide for å redusere ulikhetene i lokalsamfunnet (jfr. FN-mål nr 10).

Helsetilstanden i befolkninga påvirkes av materielle ressurser, oppvekst-vilkår, utdanning, boforhold, psykososiale ressurser, arbeid, arbeidsmiljø, levevaner med mer. Summen av disse faktorene utgjør *levetår*, som har stor betydning for motivasjon og evne til å opprettholde helsebringende levevaner. Det kan være fysisk aktivitet, sunt kosthold eller måtehold med alkohol. Når vi vet at sykdommer som hjerte- og karsykdom, diabetes, KOLS og kreft i stor grad er livsstils-betingede, er det svært viktig å legge til rette for levetår som bidrar til å redusere utviklinga av disse sykdommene.

All kunnskap om folkehelse, også den lokale oversikten, peker på at **forebygging** må være et overordna fokus. Å forhindre ei negativ utvikling er på alle måter bedre enn å reparere skader/sykdommer. Det er viktig med *tidlig innsats* på svært mange områder, og at samfunnet evner å koordinere innsatsen på tvers av fag og tjenesteområder. Behovet for tidlig innsats er stort bl.a. for å unngå at noen blir stående utenfor felleskapet.

Utdanning er en av faktorene som gir størst utslag i forhold til god helse. Utdanning påvirker arbeid/ arbeidsledighet og inntekt, og dermed også boforhold. Kvinner og menn med lengst utdanning lever 5-6 år lenger og har bedre helse enn de som har kortest utdanning. I Steigen er utdanningsnivået vedvarende lavt. Vi har høyt frafall i videregående skole. Imidlertid er det høyest for de som går på skole utenfor Steigen. Antall menn som tar høyere utdanning er lavt. Vi må ha et bredt tverrfaglig fokus for å utvikle et oppvekstmiljø og utdanningsløp som bidrar til å snu denne situasjonen.

Bruk av alkohol og illegale *rusmidler* er blant de viktigste risikofaktorene for død og tap av friske leveår i befolkninga. Alderen for rus-debut er lav for ungdom i Steigen, og vi har en relativt høy andel voksne brukere med utfordringer knyttet til rus. For ungdom er hasj og marihuana blitt lettere tilgjengelig de siste årene.

Steigens befolkning vil de neste tiårene bestå av *stadig flere eldre*, og det tilrettelegges for at alle skal kunne bo heime så lenge som mulig. Helsetilbudet er godt, men det er viktig å utvikle samfunnet og tjenestetilbudene slik at også de sosiale behovene og behovet for fysisk aktivitet kan dekkes. Her spiller frivillige lag og foreninger en svært viktig rolle, som vi må støtte opp under.

Fysisk aktivitet er svært viktig for å opprettholde ei god helse. For mye stillesitting er ei helseutfordring for alle aldersgrupper, og fedme er ei av verdens store helseutfordringer. Friluftslivets muligheter og rik tilgang på bostedsnære turområder gir et godt grunnlag for god folkehelse. Det er viktig å tilrettelegge for gode bo- og nærmiljø som fremmer sosiale møteplasser og fysisk aktivitet for alle grupper.

Viktige fokusområder for bedre folkehelse i Steigen:

- Tidlig og koordinert innsats for å forebygge uheldig utvikling
- Økt andel som gjennomfører videregående opplæring
- Minske forskjeller mellom grupper i samfunnet i Steigen
- Økt sosial omsorg, tilrettelegge for sosiale møteplasser for alle grupper
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet i hverdagen for alle grupper

- Gode bo- og nærmiljø
- Jobbe aktivt for likestilling og mot diskriminering

Perspektivanalyse

Perspektivanalysen skal gi et realistisk bilde av hvordan langsiktige utviklingstrekk vil påvirke kommunens økonomi og dermed tjenesteproduksjon. På dette grunnlaget kan vi planlegge og gjennomføre nødvendige omstillinger slik at kvalitet og kvantitet på tjenestene ivaretas.

Nasjonale signaler:

- Strammere inntektsrammer for kommunene.
- Sterkt økende kostnader knyttet til befolkningsutviklinga.
- Viktig med effektiv drift, god økonomistyring, innovasjon og å ta i bruk ny teknologi.

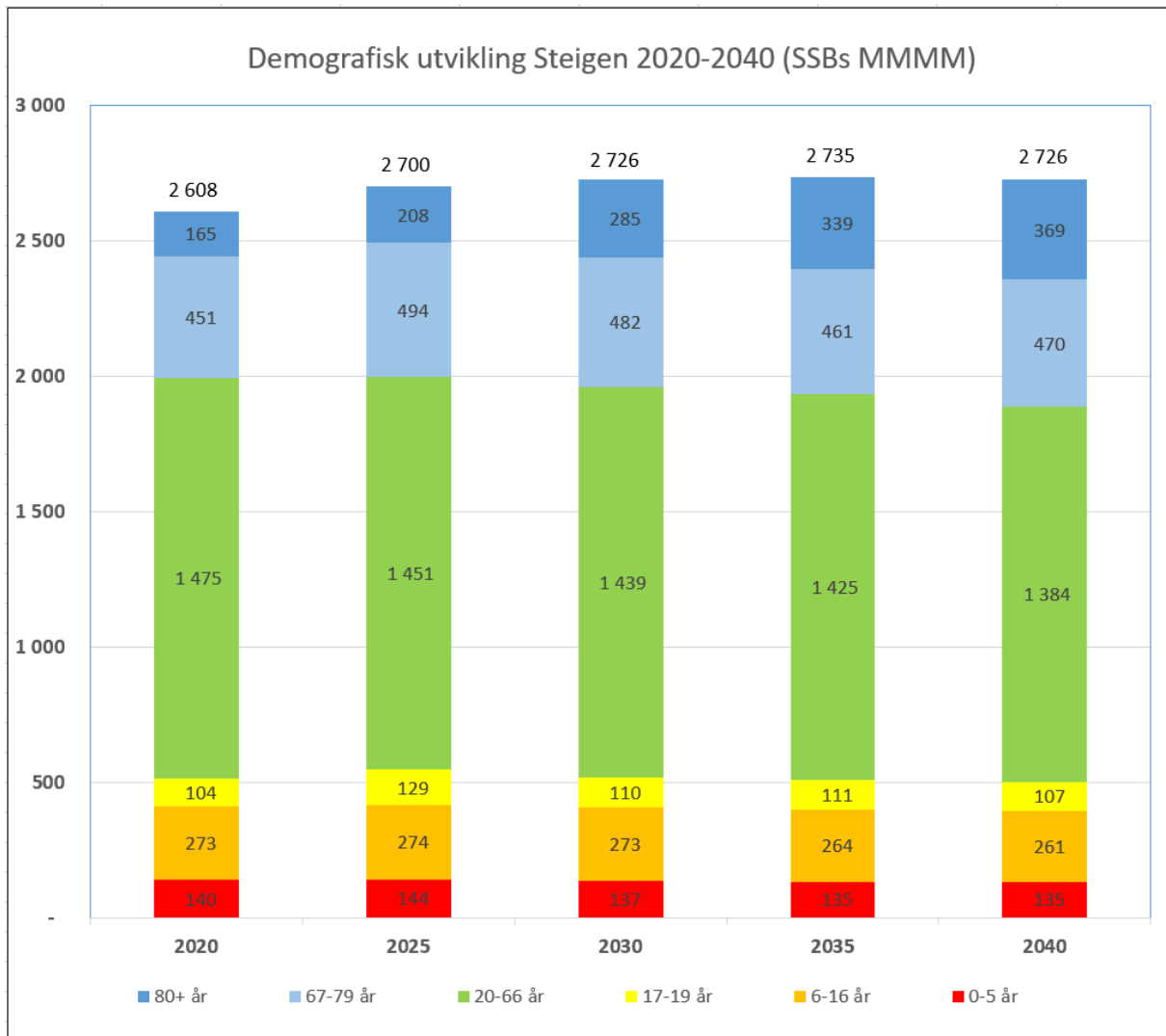
Perspektiv i Steigen:

- SSB's prognose for befolkningsutvikling viser stigende folketall i Steigen de neste 15 årene. Forventa økning er størst de kommende fem årene (se figur neste side).
- Fra 2020 ventes en sterk økning av eldre blant Steigens befolkning. Fra 2030 er det særlig gruppen over 80 år som øker. Antall eldre over 80 år vil være mer enn doblet fra 2020 til 2040.
- Nedgang i gruppen 20-66 år, de som er i arbeidsfør alder. Her skal vi hente arbeidskraft til kommunale tjenester, og skatteinntekter til finansiering.
- Antall barn og ungdom (0-19 år) forventes å øke de neste fem årene, og så holde seg stabilt. Etter 2030 forventes en svak nedgang i denne befolkningsgruppa.

Omstillingsutfordringer 2020-2040:

- SSB framskriver befolkningsutviklingen slik at Steigen i løpet av en 12 års periode vil ha om lag dobbelt så mange eldre over 80 år. Dette vil kreve vesentlig økning av årsverk innenfor helse og omsorg
- Det forventes stabile barnetall i samme periode.
- Omstillings-utfordringa ligger i å finne de gode løsningene, og gjøre de nødvendige prioriteringene, både økonomisk og i et samfunnsutviklingsperspektiv.
- Rekruttering, spesielt innenfor helse- og omsorg
- Kompetanseheving
- Effektivisering i hele kommuneorganisasjonen, herunder
 - Tilpasse organisering til dagens og framtidens utfordringer/ tjenester
 - Ta i bruk ny teknologi, som endrer arbeidsprosesser
- Det er stort investeringsbehov knyttet til nødvendig omstilling av tjenestene samt vedlikeholdsetterslep.

Kommuneplanens Samfunnsdel

Figur: SSB's prognose for befolkningsutvikling i Steigen i perioden 2020-2040.

Satsingsområder

Steigen kommunestyre har valgt ut 5 tverrfaglige satsingsområder for å utvikle bedre lokalsamfunn i tråd med FN sine bærekraftsmål. Innenfor hvert satsingsområde er det definert noen utvalgte langsiktige mål for hvordan vi vil at Steigen skal se ut i løpet av planperioden – **slik vil vi ha det**. Under hvert mål ligger det strategier for hvordan kommunen skal arbeide for å nå målene – **slik gjør vi det**. Målene og strategiene omhandler ikke alt som bør satses på i Steigen. I denne planen har kommunestyret, som det øverste folkevalgte organ, prioritert hva de mener er viktigst i denne perioden.

Å skape et bedre samfunn er en oppgave for alle som bor, arbeider eller på annen måte har en tilknytning til Steigen. En god og bærekraftig samfunnsutvikling krever et tett og tillitsbasert samarbeid mellom kommunen og andre der vi legger til grunn at alle parter vil det beste for utviklingen av Steigen. Mange av strategiene som er valgt ut forutsetter en stor innsats fra privat næringsliv og frivillig sektor.

Folkelig engasjement gjennom lag og foreninger er en svært viktig forutsetning for en positiv samfunnsutvikling.

4. Attraktivitet – det gode liv i Steigen

I spektakulære omgivelser har vi mulighet til høy livskvalitet i hverdagen. Steigen kommune skal på en inkluderende måte legge til rette for at alle innbyggerne – uavhengig av alder, sivilstatus, arbeidsførhet og livsfase – skal kunne leve et godt liv i kommunen.

Steigen har også en aktiv og sterk frivillig sektor innen kultur, idrett, friluftsliv og mange andre aktiviteter som er vesentlig for trivsel, gode oppvekstvilkår og utvikling av attraktive lokalsamfunn. Et aktivt og godt kulturliv er et av grunnlagene for en positiv samfunnsutvikling og det gjør Steigen til et attraktivt sted å være. Ved å bo i Steigen har du virkelig mulighet til å utgjøre en stor forskjell for mange mennesker, enten det er på jobb eller i fritiden. Her er hver person viktig, og alle kan bidra på mange arenaer for å skape trivsel og uforglemmelige øyeblikk.

Vi skal bli 2700 innbyggere i 2040, og fortsetter arbeidet med tilrettelegging for tilflytting fra inn- og utland. For å sikre en fremtidsrettet utvikling er det viktig at kjønnsbalansen i befolkningen er god. Dette krever bevissthet og handling for å sikre likestilling og et mindre kjønns- og etnisk delt arbeidsmarked.

Vi vet at innvandring er særlig viktig for distriktskommuner, og for å motvirke sentralisering. Arbeidsinnvandring er viktig for næringslivet i Steigen. Det er en naturlig prioritering for Steigen kommune å jobbe for at innvandrere også skal få et godt liv i Steigen og sikre dem likeverdige tjenester, når innvandring er så viktig for kommunens befolkningsvekst og næringslivet.

	Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
<p>4.1.1</p> <p>Tilflytting</p> <p>Ha levende lokalsamfunn rundt om i Steigen der det er attraktivt å bosette seg og å drive næringsvirksomhet</p> 		<ul style="list-style-type: none"> ☛ Legge til rette for at det er nok og god variasjon i tilgjengelige boliger i alle grendene ☛ Kommunen skal sørge for oppdatert arealplan innen 2025 ☛ Støtte og tilrettelegge for frivillighet innen lag og foreninger ☛ Videreføre satsingen på bolyst gjennom «Lev i Steigen» ☛ Ha full barnehagedekning i gode barnehager, med nærhet til der folk bor ☛ Skape tilhørighet for ungdom som er på skole i andre kommuner slik at de vil tilbake etter endt skolegang <ul style="list-style-type: none"> ☛ Etablering av barnehage i Bogen utredes i første del av planperioden, men uten at det går ut over renovering av Engeløy barnehage ☛ Utrede muligheten for hvordan vi kan regulere boligmarkedet for å sikre helårs bosetning. ☛ Sikre medvirkning fra innvandrerbefolkningen ☛ Kommunen sammen med næringslivet tilbyr samfunnskurs og norsk kurs for innvandrere som ikke har rett til språkopplæring
<p>4.1.2</p>		

	<p>Steigen er en rik kulturkommune</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Legge til rette for at alle innbyggere har kulturelle møteplasser og et godt og mangfoldig kulturtilbud ☛ Skape gode presentasjonsarenaer innen scenekunst, film og konserter for både profesjonelle og amatører. ☛ Støtte og bidra til festivaler som Steigen Sagaspill og God Nok. ☛ Være en god vertskaps- og arrangørkommune ☛ Steigen skal ha en klar strategi for sin delaktighet i «Bodø som kultur-hovedstad 2024» innen utgangen av 2021. ☛ Utvikle kulturskolen ☛ Legge til rette for kulturfaglig aktivitet i skole og barnehage. ☛ Registrere, ta vare på og formidle historisk identitet ☛ Styrke kommunal forvaltning med kompetanse og ressurser til å utvikle kulturlivet i Steigen. ☛ Styrke og aktivt formidle den samiske kulturen som naturlig hører til i Steigen og Nord Salten ☛ Museumsanleggene Batteri Dietl og Steigen Bygdetun utvikles i samarbeid med Nordlandsmuseet. ☛ Drive og utvikle en kulturskole med mange elever ☛ Steigen bibliotek skal være en tydelig og tilgjengelig arena for kunnskap, debatt og kultur. Steigen bibliotek skal drive aktiv formidling, og inngå i samarbeid med andre kommunale og frivillige aktører. ☛ Ha en dedikert ressurs til kulturadministrasjon.
<p>4.1.3</p>	<p>Alle grupper skal ha mulighet for fysisk aktivitet i hverdagen.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ha en oppdatert plan for idrett og fysisk aktivitet som gir grunnlag for spillemidler til anlegg og aktivitet. ☛ Ha en oppdatert plan for tilrettelegging av stier, ruter, løyper og leder for friluftsliv i Steigen – en ferdselsåreplan ☛ Rik tilgang på bostedsnære tur- og aktivitetsområder. ☛ Når vei og infrastruktur skal oppgraderes bør sykkel- og gangvei prioriteres. ☛ SFO og barnehage skal ha personale med kompetanse på idrett og bevegelse og det skal utarbeides årsplaner for idrett og friluftsliv i SFO og barnehage

		<ul style="list-style-type: none"> ☛ Alle barnehager og skoler i Steigen skal innen 2021 ha status som helsefremmede ☛ Forskuttere tippemidler som er tildelt i byggeperioden (idrettsanlegg/lekeplasser/nærmiljø etc) til lag og foreninger. ☛ Legge til rette for økt fysisk aktivitet for eldre ☛ Rik tilgang på bostedsnære tur- og aktivitetsområder, inkludert utvide turområder tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse
<p>4.1.4</p>	<p>Infrastruktur Steigen skal i perioden forbedre sin infrastruktur på viktige områder</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Prioritere støtte til utbygging av E6 gjennom Sørfold framfor andre prosjekter ☛ Arbeide aktivt og systematisk for et godt buss- og hurtigbåttilbud til Steigen. ☛ Utarbeide hovedplan for vann- og avløp for å bedre vannforsyning og redusere kloakkutslipp ☛ Arbeide for en trafiksikker kommune – igangsette trafiksikkerhetsplan ☛ Systematisk jobbe for oppgradering av veiene. Både de kommunale og de fylkeskommunale veiene. ☛ Kommunen skal arbeide opp mot stat og fylkeskommune for å styrke utbygging av 5G mobilnett og videre utbygging av fibernett i hele kommunen. ☛ Det legges til rette for stedsutvikling av grendesentrene for å sikre lek, næring og trygg trafikk. ☛ Steigen kommune skal aktivt og systematisk jobbe for en snarlig oppgradering av FV 835 strekningen Høydal – Skjelvareid – Bogøy. ☛ Steigen kommune skal i planperioden jobbe for oppgradering av FV 7512 Botn – Helnessund. ☛ Steigen kommune skal i planperioden jobbe for å utbedre FV 835 «Solhøgda / Ungdomshushøgda» i Nordfold ☛ Kommunen skal utarbeide og følge overordnet prioriteringsplan for oppgradering av kommunale veier. ☛ Arbeide for gjenopptakelse av hurtigbåtanløp Holkestad.
<p>4.1.5</p>	<p>Besøk Steigværingene er stolte av kommunen sin, er gjestfrie og ønsker besøkende og tilreisende velkommen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Sikre areal for adkomst, parkering og toalett/avfallsbehandling m.m. på Bøsanden og Brennviksanden gjennom statlig sikring av friluftsområder.

Kommuneplanens Samfunnsdel

	 <p>12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 15 LIV PÅ LAND 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p>	<ul style="list-style-type: none">☛ Skal kunne vurdere regulering av telting/camping i særlig utsatte områder med mye press der dette går ut over allmennhetens frie ferdsel eller skaper uakseptabel slitasje eller ulempe for andre brukere☛ Dialog og samarbeidet med næringsliv og frivillige aktører om ei god besøksforvaltning.
4.1.6	Frivillig sektor er en viktig bidragsyter til levende lokalsamfunn <p>10 INNHOLDE LÅNDRETT 17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p>	<ul style="list-style-type: none">☛ Frivilligsentralen har en aktiv rolle i igangsetting og formidling av frivilligheten☛ Ha felles møteplasser i grendene☛ Frivillighetens omdømme styrkes og viktigheten av arbeidet fremmes gjennom «Lev i Steigen».☛ Utvikle en egen frivillighetsstrategi for Steigen kommune☛ Oppfordre frivilligheten til å ta i bruk metoder og tiltak for å inkludere innvandrere.

Innovasjon og næringsutvikling

Næringslivet i Steigen er i hovedsak tuftet på de tradisjonelle næringsveiene innenfor landbruk og fiskeri, samt havbruk nå i nyere tid.

Havbruksnæringen er utvilsomt vår tids næringslokomotiv og den næringen som for tiden skaper mest nye arbeidsplasser, verdiskapning, innovasjon og positiv befolkningsutvikling.

Havbruksnæringen skaper også store ringvirkninger i forhold til gode etableringer av leverandørindustri/servicebedrifter.

Samtidig vil de tradisjonelle primærnæringene fortsatt være viktige næringer som også sørger for god og bærekraftig verdiskapning, sysselsetting og ikke minst er viktige kulturbærere for Steigensamfunnet også i fremtiden.

Turistnæringen er en næring med stort potensial for utvikling i Steigen.

De tradisjonelle næringene landbruk og fiskeri står overfor betydelige utfordringer. Fiskerinæringen er truet med både færre fiskefartøy og svak rekruttering av unge fiskere. Mindre råstoff på land kan til slutt true mottakssituasjonen og dermed være slutten på en aktiv fiskerihistorie i Steigen. Landbruksnæringen på sin side opplever en stor nedgang i både antall bruk og produksjon. Dette gjelder både de siste 50 årene, men også mellom 2010 og 2020 er nedgangen betydelig.

Utviklinga i både landbruk og fiskeri følger de nasjonale trendene, men også her er det mulig med lokale og regionale tiltak for å bidra til en bedre utvikling.

	Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
4.2.1	<p>Det er attraktivt å etablere og utvikle næringsvirksomhet i Steigen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ha gode planer som sørger for langsiktighet og god forutsigbarhet. ☛ Gjennomføre en god og effektiv saksbehandling. ☛ Tilrettelegge for attraktivt næringsareal og infrastruktur over hele kommunen ☛ Ha et næringsfond som kan styrke etablering og innovasjon. ☛ Ha en dedikert ressurs til næringsutvikling. ☛ Støtte lærlingeordninger gjennom Steigenmodellen. ☛ Legge til rette for at Næringslivet i Steigen i større grad tar i bruk statlige og regionale tilskuddsordninger for å sikre næringsutvikling. ☛ Samarbeide tett med Steigen Næringsforum og støtte opp om initiativer slik som næringshager og næringsnettverk ☛ Revidere arealplanen innen 2025, tilpasset den tiden vi lever i. ☛ Tilrettelegge for å gjøre Herøya landfast ☛ Utrede behov og iverksette tiltak i Nordfold havn ☛ Nav Steigen må være en aktiv samarbeidspart for næringslivet for å rekruttere og kvalifisere arbeidskraft,

Kommuneplanens Samfunnsdel

		<p>og utvikle inkluderende arbeidsplasser slik at flest mulig kan være i jobb.</p> <ul style="list-style-type: none">Utarbeide Sentrumsplan/reguleringsplan for Helnessund.
--	--	---

<p>4.2.2</p>	<p>En balansert og bærekraftig utvikling av turistnæringen.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Utvikle turisme med god balanse mellom behov for infrastruktur og bruk av natur og besøksområde ☛ Videreutvikler turistnæringen, med fokus på at sysselsetting og verdiskapning skal bli igjen i kommunen og samtidig ikke gå på bekostning av trivsel og attraktivitet for fastboende i kommunen. ☛ Bruke «Lev i Steigen» som en informasjonsportal for Steigen ☛ Etablere tømme plass for bobiler i samarbeid med Nordland Fylkeskommune og reiselivet. ☛ Støtte og tilrettelegge for campingsplasser og stille krav til driften av disse mht. søppelhåndtering og plan for tømning av bobiler ☛ Satse på sykkel turisme
<p>4.2.3</p>	<p>Steigen er en nytenkende distriktskommune som samarbeider aktivt med innovative miljøer</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Legger til rette for og bidrar til å skape næringsklynger, felles kontorlandskap og etablere næringspark i Steigen ☛ Legger til rette for at folk kan bo i Steigen og jobbe digitalt og/eller pendler til arbeidssted. ☛ Legger til rette for livslang læring, ved at voksne i og utenfor jobb kan ta etter- eller videreutdanning. ☛ Tilrettelegg for stabil og god veterinær vakt. ☛ Det arbeides for å etablere statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser i Steigen
<p>4.2.4</p>	<p>Steigen har et aktivt og produktivt landbruk</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Vi sørger for en kompetent og aktiv landbruksforvaltning med fokus på tilrettelegging for aktiv drift og bruksutvikling. ☛ Støtter investeringer i utbygginger ☛ Økt fokus på drift av prioriterte og viktige jordbruksareal Jobber for god kompetanseheving, rekruttering og godt gjennomførte generasjonsskifter med fokus på videreføring av drift. ☛ Jobber aktivt for tilrettelegging og bruk av tilleggsnæringer i/til gårdsdrifta. ☛ Etablere ny tømmer kai på Storskjæret vest ☛ Aktivt støtte opp om bedrifter som sikrer videreføring av mat og legger opp til lokal-mat produksjon.
<p>4.2.5</p>	<p>Steigen har en aktiv og produktiv fiskerinæring</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Kartlegge behov og utarbeide handlingsplan for tiltak som kan sikre vekst i fiskerinæringen. ☛ Sikrer viktige fiske- og gytefelt gjennom kystsoneforvaltning. ☛ Hjelper nye fiskere ved oppstart, jobber for rekruttering og bistår når fiskere ønsker å utvide, fornye og modernisere.

		<ul style="list-style-type: none"> ☛ Bidrar til å opprettholde lokale fiskemottak for å sikre kort avstand fra fiskefelt til fiskemottak. ☛ Ha gode fiskerihavner der liggeplasser og sjøboder for fiskeriformål sikres gjennom arealregulering og hjelp til tilrettelegging. ☛ Aktivt støtte opp om bedrifter som sikrer videreforedling av mat og legger opp til lokal-mat produksjon.
<p>4.2.6</p>	<p>Steigen har en aktiv og produktiv akvakulturnæring</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ha en oppdatert kystsoneplan som avklarer interessemotsetninger i sjø og sikrer utvikling i marine næringer. ☛ Avklarer og legger til rette for nye etableringer og utvidelser basert på faglig vurderinger, tilrådninger, bærekraft og arealavklaringer. Heier spesielt på nyskapning av teknologi som reduserer miljøavtrykket i forhold til lakselus og utslipp ☛ Steigen skal satse på økt havbruksvirksomhet og det skal derfor settes av nye områder til nyetableringer i områder med minst mulig konflikter med fiskeinteresser, natur- og friluftsområder. Regulere og avsette ytterligere landbasert areal til næringsutvikling tilknyttet sjøbaserte næringer

Helse og omsorg

I Steigen kan vi leve gode liv hele livet. Vi etterstreber å ha gode sosiale arenaer for alle grupper i samfunnet, uansett alder, kjønn, etnisitet, religion og legning. Tidlig innsats er sentralt for god folkehelse. Det er bedre å forebygge enn å reparere. God koordinering på tvers av fag og tjenesteområder er viktig for at barn og ungdom får en fin og givende oppvekst, at eldre skal kunne bo og trives hjemme så lenge som mulig, og at ingen skal bli stående utenfor fellesskapet.

Den enkelte kan gjøre mye for å ivareta egen helse og for å forberede seg til en frisk alderdom der en er i stand til å bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen har en stor oppgave i å yte gode helsetjenester tilpassa alle grupper i befolkninga, og å gi gode omsorgstilbud til de som har behov for det. Det er et mål å gi tjenester for at folk skal klare seg selv. Frivilligheten og det den enkelte kan bidra med for å hjelpe andre er også et svært viktig element i folkehelsearbeidet.

Steigen forbereder seg på å kunne ivareta forsvarlige omsorgstjenester for et raskt økende antall eldre innbyggere. Dette krever utvidet kapasitet på omsorgstjenestene. Det er viktig å sørge for at den enkelte tilbys tjenester av god kvalitet, på beste effektive omsorgsnivå. Økende hjelpebehov møtes med økende tjenestetilbud, tilpasset den enkelte.

	Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
4.3.1	<p>Steigen skal prioritere helsefremmende og forebyggende aktiviteter i form av tidlig innsats, alle kommunale tjenester</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ha lav terskel og god tilgjengelighet for barn og unge i skolehelsetjenesten bl.a. med ukentlig tilstedeværelse av helsesykepleier på alle skolene. ☛ Videreutvikle ungdomshelsestasjon ☛ Samarbeid med frivilligheta om gode sosiale møteplasser for alle grupper i samfunnet og økt aktivitetstilbud til de gruppene som har behov for det. ☛ Videreutvikle dagtilbud for hjemmeboende eldre ☛ Dialog med befolkninga slik at den enkelte bedre kan ivareta egen helse, forberede en frisk alderdom og bo lengre i egen bolig. ☛ Sterkere brukerrolle, aktive brukere som er med på å utvikle tjenestetilbudet ☛ Arbeide i tverrfaglige team med brukerfokus ☛ Erfaringene fra prosjekt «sosial omsorg» skal arbeides inn i måten vi løser eldreomsorgen på. ☛ Jordmortilbudet skal være godt og trygt for gravide, fødende og folk i barsel. Jordmor på vakt 24/7. ☛ Steigen Vekst skal fortsatt være Nav og kommunens samarbeidspartner for utvikling av dagtilbud og aktivitet for gruppen som ikke er i ordinær jobb. De skal også bistå og tilrettelegge for at flere gis mulighet til å komme ut i ordinær jobb med nødvendig oppfølging og støtte. ☛ Ha tilstrekkelig antall sykehjemsplasser/heldøgns omsorgsplasser ☛ Etterstreber å ha kapasitet for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset

		<ul style="list-style-type: none"> ☛ Arbeider strukturert med rusforebygging blant barn unge for å utsette alkoholdebut og hindre bruk av illegale rusmidler.
<p>4.3.2</p>	<p>I Steigen skal ingen oppleve utenforskap</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Utjevne forskjeller ved å tenke folkehelse i alle kommunale tjenester, og ha en dedikert ressurs til folkehelsearbeid. ☛ Utvikle frisklivssentralen, og styrke lavterskel tilbud. ☛ Drive aktivt boligsosialt arbeid. ☛ Styrke integrering av flyktninger og arbeidsinnvandrere i lokalsamfunnet ☛ Videreutvikle miljøtjenesten. ☛ Etablere rutiner for løpende oppfølging av vertskommuneavtalen innen barnevern. ☛ NAV Steigen skal fortsatt ivareta både rustjenesten og flyktningetjenesten, og knytte disse opp til NAV sitt lovpålagte oppdrag om arbeidsrettet oppfølging, inntektssikring og forebygging av utenforskap. ☛ Ha en handlingsplan mot vold i nære relasjoner, utviklet av representanter fra ulike kompetansemiljøer i Steigen kommune. ☛ Styrke arbeidet mot risikoutsatte barn og barn som pårørende. ☛ Forebygge rasisme og diskriminering i arbeidslivet, skolen, barnehagen og fritidstilbud. ☛ Få på plass flere gruppetilbud til de som er i yrkesaktiv alder med hensikt til å forebygge livsstilsykdommer, stress-mestring, avspenning, ergonomi/ leddvern
<p>4.3.3</p>	<p>Tilby gode helse- og omsorgstjenester</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Tilrettelegge for at flest mulig skal kunne bo hjemme hele livet. ☛ Rullere helse- og omsorgsplanen ☛ Kommunen må i år 2032 kunne gi tilpassa tjenester til ei befolkning med dobbelt så mange eldre over 80 år sammenlignet med år 2020. Kommunen må legge planer for å kunne gjennomføre denne vesentlige omstillinga. ☛ Den enkelte tilbys tjenester av god kvalitet, på beste effektive omsorgsnivå. ☛ Sikre gode beredskapsplaner og god akutt beredskap som ivaretar befolkningas behov for akutt helsehjelp hele døgnet. ☛ Styrke rehabiliteringsarbeidet. ☛ Basere helsetjenestene på individuell behovsvurdering uttrykt i vedtak. ☛ Sikre brukermedvirkning gjennom ulike råd/utvalg. ☛ Beholde den lokale legevakta. ☛ Styrke bruken av velferdsteknologi for både å effektivisere og å sikre bedre tjenester. ☛ Tjenestene skal baseres på reell behovsvurdering uttrykt i vedtak

Kommuneplanens Samfunnsdel

		<ul style="list-style-type: none">• Opprettholde strukturen med tverrfaglige team.• Steigen kommune skal legge til rette for et fortsatt godt fylkeskommunalt tannhelsetilbud, og samarbeide med fylkeskommunen om forebyggende arbeid.• Dagens rus og psykiatritjeneste videreføres og tilpasses behovet.• Sikre en stabil og god legetjeneste som ivaretar behovene til et økende antall eldre og økt andel hjemmeboende eldre.• Øke flerkulturell kompetanse for å kunne tilby likeverdige helsetjenester
--	--	--

Oppvekst

I Steigen er det fine omgivelser å vokse opp i. Det skal oppleves trygt og alle skal bli inkludert på sitt nivå gjennom hele oppveksten. Oppvekstsektoren består av Steigenbarnehagen, Steigens skolen, voksenopplæringen, kulturskolen, biblioteket og ungdomsklubben. Oppvekstsektoren er gitt ansvar for å sikre Steigen sine barn og unge tilrettelagte, trygge og kvalitetsmessige gode oppvekstvilkår. I barnehagene skal det tilbys et allsidig, variert og tilpasset innhold til det enkelte barn og barnegruppe. Barna skal få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og bidra til barns allsidige utvikling.

På skolene skal elevene lære å mestre livene sine. Vi skal legge til rett for trygge barn som er rustet for fremtiden gjennom en praktisk og variert undervisning. Vårt mål er læringslystne og motiverte barn, og kritisk tenkende og ansvarsfulle elever med gode kunnskaper, evner og holdninger som skal kunne delta i arbeid og felleskap i samfunnet i fremtiden. Skolen skal være en god og trygg arena som gir et likeverdig tilbud for sosial læring og utvikling.

Vi skal jobbe hardt for at flest mulig av Steigens ungdommer har fullført videregående opplæring før fylte 24 år. Dette er en viktig indikator på om vi og ungdommen lykkes i det langsiktige utdanningsløpet. Dette vil kreve et tett samarbeid med den videregående skolen.

	Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
4.4.1	<p>Kvalitet i tjenesten står i fokus for tilbudet til barn og unge.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ny oppvekstplan skal definere klare kvalitetsmål for barnehagetilbudet og for undervisningen, samt for fysiske og sosiale forhold, kompetanse og innovasjon ☛ Vi har kvalifisert ledelse og personal i skoler og barnehager. ☛ Fokus på gode oppvekstmiljø ☛ Fokus på tverrfaglig samarbeid der vi ser barna både på og utenfor læringsarenaen ☛ Vi lager gode møteplasser for medvirkning og samarbeid ☛ Barn og unge gis et godt og forutsigbart skoletilbud i sine nærmiljø blant annet ved å tilstrebe at dagens skolestruktur beholdes. ☛ Oppmuntre og legge til rette for utviklingsarbeid. ☛ Lage planer og kriterier for hjemmeskole i beredskapssammenheng. ☛ Kommunestyret skal ta en mer aktiv rolle som skoleeier for å få mer kunnskap om skolens drift og elevenes læring og miljø. ☛ Bassengene skal være åpne slik at kompetansemålene for svømmeundervisning nås. ☛ Alle skoler skal ha tilbud om SFO både før og etter skolen, samt i ferier.

		<ul style="list-style-type: none"> ☛ Se på muligheten for å utvikle mat og matservering i skolen / tilknytting til helsefremmende skoler ☛ Benytte lokal og/eller kortreist mat i både helse- og oppvekstsektoren ☛ «Kommunen har en aktiv politikk om at barnehagene og skolene våre skal utvide handlingsrommet for alle barn, og aktivt motvirke begrensende holdninger på bakgrunn av kjønn» ☛ Beskytte barn og unge mot krenkelser og diskriminering
<p>4.4.2</p>	<p>Full barnehagedekning fra fylte 1 år.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Engeløy barnehage renoveres og utvides til å dekke behovet for barnehageplasser i kretsen. ☛ Vi tilstreber at barn tilbys barnehageplass i den kretsen de tilhører, men det vil også være behov for en viss fleksibilitet. ☛ Tilstrebe å tilby plass også til barn under 1 år der det er plass og kapasitet. ☛ Etablering av barnehage i Bogen utredes i planperioden.
<p>4.4.3</p>	<p>Tidlig innsats er førende for hvordan vi møter barn og unge.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Fokus på gode læringsmiljø og trygge sosiale arenaer ☛ Alle barnehager og skoler i Steigen skal være helsefremmende ☛ All opplæring skal være tilpasset elevens forutsetninger ☛ Barn som får utfordringer skal fanges opp tidlig i utdanningsløpet, og rette tiltak skal settes inn så tidlig som mulig. ☛ Fokus på tverrfaglig samarbeid for å ivareta barn som får utfordringer på en helhetlig måte. ☛ Beskytte barn og unge mot krenkelser og mobbing ved å jobbe planmessig og tydelig med forebygging på alle nivå i oppvekstsektoren. ☛ Skape gode møteplasser for ungdom, blant annet ungdomsklubb.

Natur og klima

Steigen kommune har en rik og variert natur som både gir grunnlag for næringsliv (landbruk, havbruk, fiske, turisme) og bosetting, og det pålegger oss alle et stort ansvar for å kunne forvalte naturen på en bærekraftig måte som gjør at vi kan overlevere Steigen til framtidig generasjoner med god samvittighet.

Steigen kommune må også redusere vår del av klimautslippene og må legge til rette for en overgang til nullutslippsløsninger innen transport til sjøs og langs vei. Klimaendringer byr på utfordringer knyttet til havstigning, stormflo og skred, og temperaturøkning og mildere og våtere vintre kan også gi konsekvenser for landbruk.

	Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
4.5.1	<p>Naturforvaltning Steigen kommune skal ta vare på vår unike natur, skjærgård og kulturlandskap for fremtidige generasjoner</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Har en oppdatert og gjennomarbeidet arealplan som sikrer viktige natur og friluftsområder både på land og i sjø, og et balansert jordvern av dyrka mark. ☛ Kartlegger naturmangfold og verdifulle friluftsområder og bruker kunnskapen i arealforvaltning. ☛ Tilrettelegger for bærekraftig akvakultur i områder med minst mulig konflikter med fiskeriinteresser, natur- og friluftsområder. ☛ Gjennomføre ryddeaksjoner på strender og i andre viktige naturområder, ha aksjoner på rydding av metallskrap, samt drive tilsyn med- og pålegge rydding av skjemmende avfall og annen forurensning
4.5.2	<p>Det grønne skiftet Steigensamfunnet gjør sitt for å bidra til å nå nasjonale mål for reduserte klimautslipp og det grønne skiftet.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Legge til rette for flere hurtigladestasjoner for elbiler i ulike deler av kommunen i samarbeid med ENOVA og Nordland Fylkeskommune for å sikre at bosatte og besøkende kan kjøre elektrisk. Bygger ladepunkter for elbiler som kan betjene alle kommunale tjenestebiler. ☛ I tråd med Stortingets mål skal alle nye biler i kommunal virksomhet være nullutslippsbiler innen 2025. ☛ Kartlegge og analysere utslipp av klimagasser fra ulike sektorer i kommunen, og klimafotavtrykket fra kommunens egen virksomhet. ☛ Redusere forurensning og støy fra båttrafikk ved å tilrettelegge for landstrøm ved kommunale kaier. ☛ Bidra til elektrifisering av båttrafikk ved å planlegge og tilrettelegge for ladestasjoner på kommunale kaier i takt med en kommende elektrifisering av næring- og fritidsflåte. ☛ Innarbeider hensyn til klima og miljøvennlige løsninger i anbudsgrunnlaget i alle offentlige anskaffelser/innkjøp der det er relevant. ☛ Legge til rette for utnyttelse av biogass

Kommuneplanens Samfunnsdel

		<ul style="list-style-type: none">Steigen kommune samarbeider med fagforeninger, næringsaktører og forskningsmiljø for å sikre en rettferdig grønn omstilling.Sikre god kildesortering i hele kommuneorganisasjonen.Jobbe aktivt for god utnyttelse av skogenStøtter og oppfordrer til delingskultur gjennom for eksempel BUA og bibliotekjenesten.Minske reisevirksomhet for alle kommunalt ansatte og satse på digitale møter.Innarbeide miljøperspektivet som en del i framtidige planer der det er naturlig.
4.5.3	Klimatilpasning Steigen er forberedt på et våtere og villere klima 	<ul style="list-style-type: none">Praktiserer strenge regler for bygging i rasutsatte områder, langs bekker/vassdrag og i områder utsatt for stormfloArbeider for finansiering for å avklare potensiell rasfare i bebygde områderDimensjonere avløpssystemer for økt nedbørHar gode beredskapsplaner for ekstreme vær-situasjoner

Kommunen som organisasjon

Kompetanse

Steigen kommune er og skal være en kompetansearbeidsplass. Kompetanse defineres som de samlede kunnskaper, ferdigheter, holdninger og evner som må benyttes for å utføre kommunens oppgaver. For å ruste Steigen kommune til å fortsatt være en god og kompetent organisasjon i fremtiden er det viktig å jobbe målrettet, langsiktig og forutsigbart med viktige og grunnleggende organisasjonsforhold.

Vår strategiske kompetanseplan tar inn i seg dette målet og legger til grunn fire hovedsatsningsområder:

- Digitalisering
- Rekruttering
- Medarbeiderutvikling
- Ledelse og organisering

Attraktiv arbeidsplass

Steigen kommune legger vekt på å være en attraktiv arbeidsplass, i tråd med kommunens verdigrunnlag. Det fortjener våre medarbeidere, og det er avgjørende både for å kunne rekruttere og beholde medarbeidere. For å utvikle kommunen som en attraktiv arbeidsplass må det settes fokus på følgende områder:

- Arbeidsmiljø og medvirkning
- Heltidsstillinger
- Ledelse
- Fysiske omgivelser etter dagens standard
- Kompetanseutvikling

Digitalisering

Digitalisering handler først og fremst om ledelse, struktur, kultur og endring. Vi definerer våre oppgaver og behov først og velger tekniske løsninger ut i fra det. Vi jobber for en felles IKT-strategi for kommunene i Salten med fokus på mulige fellesløsninger for IKT-plattform og fagsystemer i kommunene.

Digitalisering skal føre til effektivisering og forbedring av vår daglige drift og skal føre til forenklede tjenester for innbyggerne.

4 GOD
UTDANNING

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

9 INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

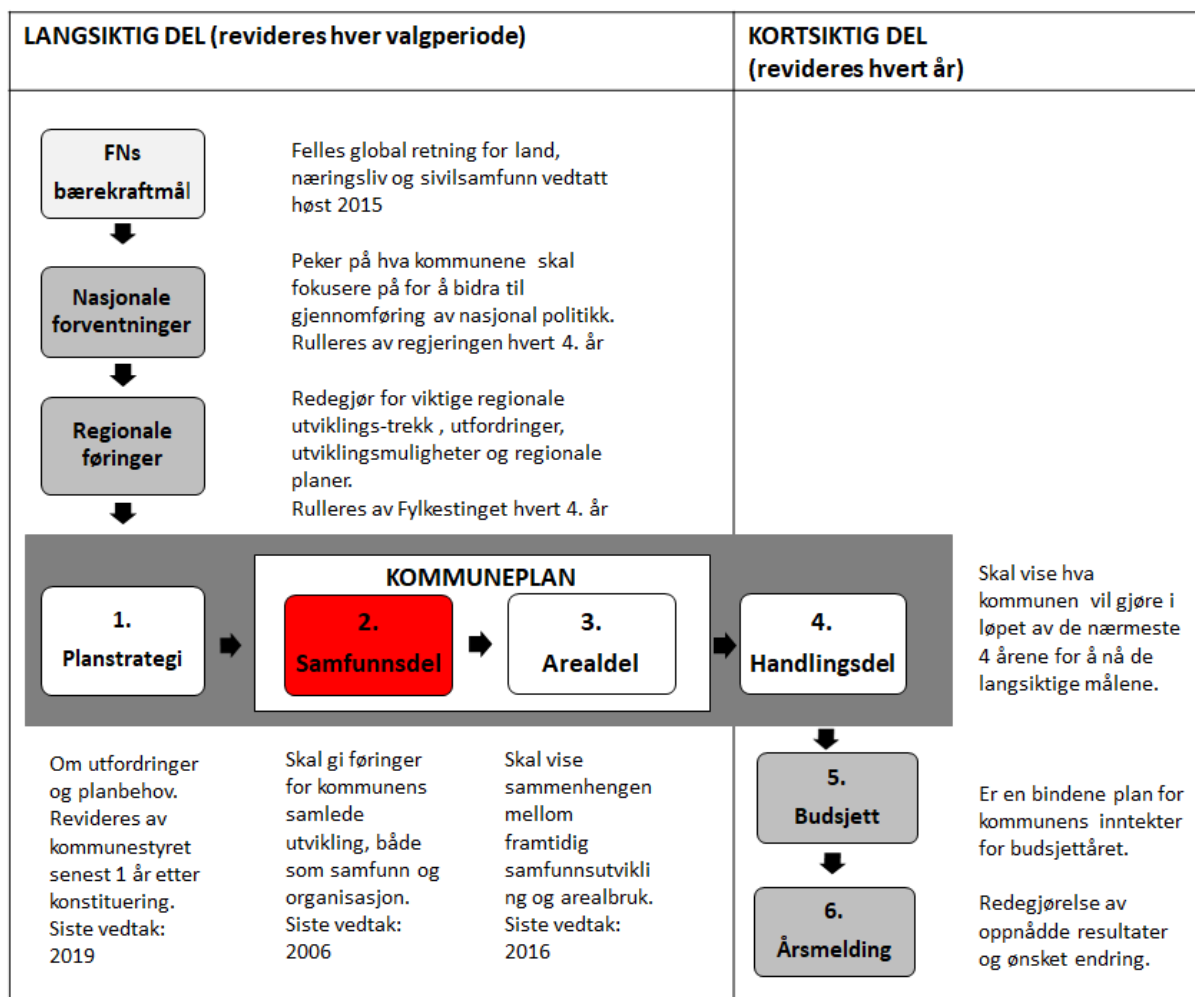
17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Oppfølging av planen

Utvikling av Steigen-samfunnet i planperioden gjøres av alle aktører i lokalsamfunnet, hver for oss og i fellesskap. Dette fokuset er sterkt vektlagt i hele planen.

Kommuneplanens samfunnsdel har en handlingsdel som rulleres årlig. Dette er Steigen kommunes økonomiplan. Handlingsdelen innrettes mot å oppfylle målene for samfunnsutviklinga som er lagt i samfunnsplanen. I kommunens årsmelding rapporteres det på hva som er oppnådd i forhold til prioriteringene i handlingsdelen.

Vedlegg og henvisninger

Planprogram og planstrategi

Perpektivanalyse

Folkehelsedokumentet

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer 2020 - Folkehelse rapporten

FN's Bærekraftsmål